

Missiue ghemaeckt op den naem van Schoudt / Burgermeesteren/ Schepenen / ende Raeden / der Stadt Vtrecht/ende ghesonden aen de Staten van Hollandt.

Ende was Ghedruckt

TOT VTRECHT,

By Jan Cornelisz. zoon/gesworen Drucker van zijn Excellencie/ ende mijn Heeren stichts van Vtrecht/wonende inden Enghel bijde Hieronimus Schole. An. 1587.

Edele Erntfest en hoochgheleerde wyse seer discrete Heeren, goede Vrienden ende naebueren.

Wy en zijn voorwaer niet min bedroeft te hooren in wat staet zyn Excellentie uwe zaken ghelaeten heeft/ als wy te vooren verblyt waren/ metten goeden hoop van Satisfactien/ die hem by V. E. Resolutie vanden achthienden deses/ scheen ghegeuen te zyn/ want ons de gheele saecke/ als den Vyanden naest geseten/ ende den daghelicxen aenstoot onderworpen/ aldermeest is betreffende/ daerom wy V. E. oock gebeden willen hebben/ dit ons schryuens/ aendachtelijcken te behertighen/ ende onse ghesanten (die wy wt onsen Raedt tot sulcken eynde derwaerts hebben/ afgeveerdicht) met een vruchtbaer Antwoordt naer eysch des hooch dringhenden noots/ opt spoedichste (wie ghetrouwe Bont-ghenooten eygent) te beieghen/ V. E. can niet vergheten wesen doen wy ouer twee Jaren naer Franckrijck gesonden hadden. Ende van Coninck Henrick weynich troostes/ iae gansch gheen saghen te verweruen/ hoemen ons soo voor als naer onser gesanten wedercomste voorghedragen heeft (t'gheene oock waerachtich was) hoe veel zeeckerder ende vaster hulpe wy vanden Coninginne van Enghelandt/ so van weghen der Christelycker Religie/ als wt andere vele redenen ende ommestanden meer dan van eenighe andere Potentaten in Christenryck te verwachten hadden/ wat groote noot/ ons daer toe drong/ ende hoe onses (naest den almoghenden Godt) anders geenen raedt hulpe/ noch hope en was.

V. E. en is ooc niet onbekent/ hoe geerne wy u versoeck ende advys daer inne ghevolcht hebben/ ende met hoedanigen vuer wy niet alleen t'secours van hare Maiesteyt/ maer ooc den persoon van zyn Excellentie ontfanghen hebben.

Wat ons zedert wederuaren is/ hoe de Duyuel ende den Paus

met zijnen gantschen aenhanck geraest ende ghewoedt hebben/ om dat onse saecke ende die Christelicke Religie (d'welcke noyt voor hem gheschiet) d'assistentie van soo eene machtighe souuereyne Princesse vercreghen hadden / het selue wordt ons/ deur die daghelickxe eruaringhe meer als ghenoech beuyncht / ende heeft ons altoos den meesten hoop ghegheuen van een gheluckighe wtcomste / als wesende dit rasen ende woeden/ een ghewis litteeken haeres anstaenden ondergancx.

Doen wy nu so verre ghecomen waren dat wy ons tot de Coninginne van Engelandt begheuen / ende onse hope ende hulpe (naest Godt) op so goede/ vaste Steen-Rootse ghebauwet hadden/ hebben wy ons des te meer hier in beulyticht/ dat wy oock van onser zyde/ons ghetrouwelyck ende standtvastelijcken ten wtersten toe quyten souden. Bysonder int stuck van ghehoorsaemheydt/ ende authoriteyt/ wel wetende soo wy hier in (als ons meest ontbreckende) oock aldermeest van onse teghenpartyen/souden beuochten worden/dat wy des te Manlycker ons daer teghens behoorden te versien.

Wat ongheluck ende schadelijcken inbrueck dese twee hooft stucken/ ghehoorsaemheyt ende authoriteyt/ zedert teen Jaer herwaerts gheleden hebben / wat valsche gheruchten ende calumnieuse rapporten / aller weghen tot zulcken eynde zijn verbreyt worden/dat sien/dat gheuoelen/dat beschreven wy.

Betuyghende voor den almoghenden Godt / die een kender is onser herten / soo wy daer af in onse ziele/ voor zijn strenghe oordeele sullen moeten verantwoordẽ/ dat wy alleen onsen voorleden ende teghen woordighen handel/tot gheenen anderen eynde gerecht en hebben/noch en dencken te rechten/ dan om waer te nemen Godes aengeboden genade/ hare Maiesteyts weldaden met blijckende danckbaerheydt te erkennen / zijn Excell. zijn nootwendighe authoriteyt meer ende meer te beuestighen/ ende onse ghehoorsaemheydt niet alleen int aennemen zijnder beuelen/ maer oock int opbrenghen onser middelen ten laetsten toe datelijcken te bewijsen.

Tot welcken eynde wy/ niet teghenstaende d'uyterste bederf onzer Landen ende lieden(t'verhael onzer schaden onuermindert wie reden is) onse voorgaende quote besloten zyn te continueren ende 200 m lb. dat meer is/beuindense dese 200 m lb. niet ghenochsaem tot betalinghe der Garnisoenen / ende vervallinghe

der

der byloopende oncosten/ sonderlinge alsmen neffens t'secours
van hare Mat. vijf of ses duysent voet volcx met twee duysent
peerden/ int velt wttrecken ende gebruycken soude/ zijn wy daer
ouer doende (Godt gheef wat raet wy soecken/ hoe wy ons be-
nouwen/ perssen/ druckē) ons aenpaert inde 250 m lb. ter maent
neffens de andere Prouincien te vinden/ ende op te brenghen/
wel wetende als die Vyanden ons onder haer tyrannich jock ge-
bracht souden hebben/ wat ons dan meer ende hoe vileynlyck
tot beswaernisse onser ellendigher verdruckinghe/ wtghepersst
souden worden.
Dit is dan t'gheene daer mede wy daghelijcx becommert zijn
dat wy drijuen ende waer toe wy strecken: Godes genade/ hare
Maiesteyts gunste/ d'autoriteyt zijnre Excellentie onse gehoor-
saemheyt/ t'samen metten welstandt onses bedruckten Vader-
lants te behouden.
Worden van ons andere gheruchten ghestroyt/ daer met on-
sen goeden yuer te verdonckerē/ twist ende misverstant tusschen
den Prouincien t'ontsteken/ haere Maiesteyt ende zyn Excelle.
af te wenden ende also die sake tot eenen Spaenschen peys te
brenghen/ wy betuyghen den Godt des Hemels dat ons hier in
cracht ende ghewelt geschiet/ ende dat wy des ontschuldich zijn.
Doch en is ons niet onbekent dat ons dit alles hercomt van-
den geenen die sich ouer ons beclagen/ dat wy haer sonder reden
van hier hebben doen vertrecken, haer recht ende iustitie weyge-
ren/ ende ons van zulcke persoonen/ die hier noch geboren/ noch
ghegoeyt zijn op-stucken laten.
Nochtans moeten zy bekennen/ dat zy t'onrecht haer beclae-
ghen ouer den geenen/ die haerlieder wtsegginge noyt gedreuen
hebben/ ende noyt van haer lieder versocht zyn gheweest noch
om recht ende iustitie/ noch om die redenen haerder wtsegghin-
ghe te erlanghen.
Sulcx dat sy t'onrecht haren moet op ons wt storten/ in son-
derheyt op den gheenen/ die sy segghen inden Magistraet ghe-
stelt te zyn teghens onse priuilegien/ nu meer als ouer dry Jaren
doen sy selfs by solemnele resolutien vande gheheele prouincie
op voorgaende beschrijvinghe gesloten hebben/ gelijcke persoo-
nen totte voorneemste deses stichts Ampten eñ offitien te ver-
soecken: nu ooc meer/ als by tijden Keysers Caroli ende des Co-
ninckx Philippi/ doemen persoonen ia buyten dese seuenthien
Prouin-

Prouincien geboortich in onsen Magistraet gebruyct heeft / van welcke erlijcke / sedert die Pacificatie van Gendt / selfs binde ge- nen die nu dese impertinente clachte meest zijn drijuende / neffens persoonen tot Brabant ende elders buyten deze Prouincien ge- boren in onse Magistraet geset / ende tot op den huydigen dach zonder repreche continuelijcke daer in ghehouden ende gheble- uen zijn. Welcke ende meer diergelijcke acten den lest lede Ma- gistraet tot exempele hebben moghen dienen om die voorsz. per- soonen tot haren naervolghers onbeswaert te noemen.

Nu dan V. E. hier met ten vollen bericht zijnde van ons goet bestendich voorneinen / waer nae wy trachten ende hoe weynich men ons hier en teghens heeft te beschuldighen / twijfelen wy niet V. E. sullen onse ende des gheheele Landts zaecken (wie goede Naebueren ende Christelicke eener Religie Bondtver- wanten ghebuert) met ons totten seluen eynde behartigen / ende bedencken / oft ons noch wy stont eenighe saecke ter weerelt tot mishaghen van hare Maiesteyt / tot verclenynghe zynder Ex- celle. ende uwer Bondtghenooten onderganck op te nemen hoe groot ende ghewichtich die moesten zijn / eer sy dimportantie on- ser behoudenisse souden connen ouerweghen.

Ende dit is waer in wy niet anders doen / dan wy t'voorleden Jaer / by v eyghen reden / propoosten ende inductien zijn ver- maent gheweest / de welcke doen ter tijdt ons bewoeghen heb- bende nu wederom tot V. E. keeren / v niet alleen te ver- manen / maer in alle eerbare redelijckheyt af te eyschen / dat doch in v plaets grijpe t'ghene wt uwen eyghen mont ghecomen in ons soo goede plactse ghegrepen heeft / te weten: Doen wy inden beghinne des voorleden Jaers / ons beswaert vonden / inde vryen kuer die zijn Excellentie begheerden van eenen per- soon wt elcke prouincie inden Raede van Staete / V. E. selfs op de Generale vergaderinghe onse ghesanten verclaerdt hebben / eer zijn Excellentie niet verneucht soude worden / dat V. E. hem lieuer den gantschen kuer vanden gheelen Raedt wilden toelaten. Hy waer hier ghecomen om te regheren / ende niet om gheregheert te worden: Om te ghebieden / ende niet om gheboden te worden: Om Wetten te stellen / ende niet om te ontfanghen / Ende soo wy hier toe niet en souden willen ver- staen / dat V. E. alsdan ghemeynt ware daer in by haer seluen ende appart te versien. Dat nu dese uwe eyghen selfs rede-

nen

nen in v plaets grijpende/ zijn Excellentie in zijn nootwendighe authoriteyt / ende naementlijck int stuck vande Contributien ende wes t'beleyt der Oorloghen aengaet/ bevesticht ende daer inne ghehouden werde. Want behalven dat het van noode is onse zwacke middelen met authoriteyt te stijven/ zoo zijn oock die redenen die ons hare Maiesteyts bystandt hebben doen verzoecken / nu soo veel te ghewichtigher als wy zedert meer ghecrenckt / ende seer nae ten uutersten ghecommen zijn. Anders soudt schijnen / dat de noot (die ons van aent beghin doen wy machtiger waren haere Maiesteyt heeft doen versoecken) ons soo veel harder perssende/ ende wy nochtans hare Maiesteyts hulpe met verminderinghe van den voorighe authoriteyt ghenoech verwerpende / of willens ende wetens in onsen doodt ende verderffenisse loopen/ of eenen Spaenschen peys metten Hertoghe van Parma voornemen wilden.

Ende zoo dan onse vereenichde Provincien niet als vremdelinghen maer als Broeders van eenen Vader by den anderen/ recht of het maer een lichaem waer / in een Verbondt ende in een sake verknoopt zijn/ sulcks dat proffijt/ eere/ behoudenisse/ schade/ schande/ verderffenisse / van d'eene d'andere / als zijn eyghen selfs treffen moet: zouden wy ons voorden zelven Godt/ dien wy ouer die beswooren zijner Excellentien authoriteyt ende onser ghehoorsaemheyt met opgherechte vingheren hebben aengheroepen / ingheval van verminderinghen uwes bouen verclaerde ghemoets (des verre sy) moeten betuyghen/ hoe noode ende met hoe groote hertsleet-wesen / wy uwe E. hier met beschaempt ons ende alle vroome Landtsaeten vercort ende bedroghen souden vinden/ daerom wy uwer E. anderwerf vermaendt ende ghebeden willen hebben/ soo lief v is eer ende eedt / gheloof ende trouwe / om die saecke Godes ende zijner Armer ghemeynten / om die weldaeden van haere Maiesteydt / ende die verdiensten van zijn Excellentie / om die beschermenisse uwes beminden Vader-Landts zijnder siedenen die v trecken moghen/ beden die uwerlieden beweghen moghen/ traenen der ellendighen / die v bemorwen moghen/ besitten wy een vanden voornoemste plaetsen onser Bontghenooten / die behoudinisse van den welcke/ v dienst Vriendtschap ende eere: Verlies / v schade verdriet ende

ende ſchande ſouden moghen toe brenghen / dat doch alle voorighe ſwaricheden / diſputen ende paſſien (daer met Landen verlooren / maer niet behouden cunnen worden) verre van ons ghewroppen / wy zijn Excell. tot ons eyghen ſelfs pro-fijt / ende weluaren contentement gheuen / in t'gheene wy hem ſchuldich zijn / ende van aenbeghin / op v eyghen ſelfs inductie ghegheuen ende vergunt hebben / niet twijffelende haere Ma^t. ſal ons wel ia meer doen dan tot noch toe / zijn Excell. ſal in zijn voorgaenden dienſt blymoedich continueren / die goede onder-danen ſullen een vrolijcke moet grijpen / onſe Vyanden ſullen daer met ongheloofſelijcker wyze ghebroken worden / ende Godt almachtich ſal onſe rechtueerdighe ſake met een gheluckſalighe wtcomptſte gebenedyden / waer op V. E. goedighe ende ſpoe-dighe antwoorde met onſe gheſanten verwachtende / bidden wy Godt almachtich /

Edele Erntfeſte hoochgheleerde wijſe ſeer diſcrete Heeren, goede vrienden ende nabueren, uwe E. gheluckſali-ghe ende voorſpoedighe regheringe te bewa-ren. Gheſchreuen t'Vtrecht deſen XXI. Septembris. Anno. 1587.

